

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
M.e.r. PAS/N2000 maatregelen
Punthuizen-Stroothuizen

4 december 2017

**Notitie Reikwijdte en Detailniveau
M.e.r. PAS/N2000 maatregelen
Punthuizen-Stroothuizen**

Verantwoording

Titel	Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Opdrachtgever	Staatsbosbeheer
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Paulien Bloemenkamp, Evelyn van der Ent en Frank Druijff
Projectnummer	1237344
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	4 december 2017
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Water & Ruimtelijke Kwaliteit
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 911

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R026-1237344PMB-evp-V02-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
----------------------------------	----------

1	Inleiding	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	M.e.r.-plicht	10
1.2.1	Functiewijziging ruimtelijk plan: nieuwe natuur	10
1.2.2	Ontgrondingen ten behoeve van slenken en plagwerkzaamheden	10
1.3	Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau en procedure	11
1.4	Milieueffectrapportage	13
1.5	Leeswijzer	13
2	Gebiedsbeschrijving en voornemen	14
2.1	Begrenzing plan- en studiegebied	14
2.2	Kenmerken plangebied in de huidige situatie	14
2.3	Het voornemen	17
3	Referentiesituatie, planalternatief en varianten	20
3.1	Referentiesituatie	20
3.2	Totstandkoming planalternatief	20
4	Reikwijdte en detailniveau	22
4.1	Relevante (beleids)kaders	22
4.2	Aanpak effectbeoordeling en reikwijdte en detailniveau	22
5	De m.e.r. procedure	24
5.1	Partijen betrokken bij de m.e.r. procedure	24
5.2	Procedure stappen	25
5.3	Inhoudelijke vereisten	26

Bijlage(n)

- 1 Literatuur en bronnen
- 2 M.e.r.-procedure
- 3 Eindbeeld Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen
- 4 Maatregelenkaart Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen

Kenmerk R026-1237344PMB-evp-V02-NL

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het kader van de 'Ontwikkelopgave Natura 2000' werkt de provincie Overijssel de komende jaren aan een aanzienlijke opgave voor natuurbehoud, -bescherming en -ontwikkeling. In samenwerking met onder andere de 'Samen werkt beter'-partners¹ zet de provincie zich in voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen binnen de 24 Natura 2000-gebieden in Overijssel en de doelen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Het Natura 2000-gebied Dinkelland, inclusief de deelgebieden Punthuizen, Beuninger Achterveld en Stroothuizen is op 4 juli 2013 door de Staatssecretaris van het Ministerie van Economische Zaken aangewezen als Natura 2000-gebied. Natura 2000 is een Europees netwerk met als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa. Ten behoeve van de realisatie van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn rond en binnen de natuurclusters Punthuizen, Beuninger Achterveld en Stroothuizen, natuurherstelmaatregelen uitgewerkt in een inrichtingsplan. Staatsbosbeheer is eigenaar van de drie natuurgebieden.

Het uitvoeren van de maatregelen, zoals bestuurlijk vastgelegd in de PAS-Gebiedsanalyse voor dit Natura 2000-gebied en nader uitgewerkt in het Inrichtingsplan voor Punthuizen-Stroothuizen, heeft een ruimtelijke impact. Om dit planologisch te regelen maakt de provincie Overijssel een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het uitwerkingsgebied Punthuizen-Stroothuizen. Het MER² is gekoppeld aan dit PIP³ en de ontgrondingenvergunning die moet worden aangevraagd. De ontgroning en het plan dat dit mogelijk maakt zijn m.e.r.-plichtig. De provincie Overijssel heeft, als zijnde bevoegd gezag, daarom besloten voor het Provinciaal Inpassingsplan een milieueffectprocedure (gecombineerde Project/Plan-m.e.r.) te doorlopen, uitlopend in een milieueffectrapport (verder MER genoemd).

Het doel van de m.e.r. is het in beeld brengen van de milieueffecten / milieu-informatie van de voorgenomen maatregelen, zodat het bevoegd gezag verantwoord een zorgvuldig besluit kan nemen. Daarnaast is het MER richting realisatie en vergunningverlening een belangrijk document dat inzicht geeft in de effecten en hoe deze eventueel te mitigeren zijn. Deze Notitie reikwijdte en detailniveau (verder NRD) markeert de start van de milieueffectprocedure. In de NRD staat de onderzoeksopzet van de m.e.r. beschreven en welke thema's worden beschouwd.

¹ Op 29 mei 2013 hebben overheden en maatschappelijke organisaties getekend voor het samen werken aan de Natura 2000/PAS ontwikkelopgaves (samenwerkingsverband)

² Met MER met hoofdletters wordt het milieueffectrapport bedoeld, m.e.r. (met kleine letters en met puntjes ertussen) wordt de milieueffectprocedure bedoeld

³ voor meer informatie over het PIP zie www.overijssel.nl/natura2000pip. Specifieke vragen over het PIP kunnen worden gesteld via natura2000pip@overijssel.nl

Initiatiefnemer

Staatsbosbeheer Overijssel is voor het Provinciaal Inpassingsplan, de ontgrondingenvergunning en daarmee de m.e.r.-procedure, initiatiefnemer. Het college van Provinciale Staten van de provincie Overijssel is bevoegd gezag.

1.2 M.e.r.-plicht

Een m.e.r.-procedure is verplicht bij de voorbereiding van activiteiten die mogelijk leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Het heeft als hoofddoel het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van een plan of besluit. De maatregelen ten behoeve van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied bestaan onder andere uit ontgrondingswerkzaamheden en functiewijzigingen van landbouwgrond naar natuur. Het doorlopen van de m.e.r. procedure is noodzakelijk vanwege het overschrijden van de grenswaarden ten aanzien van functiewijzigingen en ontgrondingswerkzaamheden. In onderstaande paragrafen wordt hier verder op ingegaan.

1.2.1 Functiewijziging ruimtelijk plan: nieuwe natuur

(D9: grenswaarde van 125 hectare of meer, functiewijziging in ruimtelijk plan)

Als gevolg van de maatregelen (die natuurherstel tot doel hebben) worden er ook gronden bestemd naar natuur. Ongeveer 151 ha landbouwgrond krijgt in het Provinciaal Inpassingsplan Punthuizen-Stroothuizen de bestemming natuur. Het betreft voornamelijk landbouwgronden waar hydrologische en bemestingsbeperkende maatregelen noodzakelijk zijn voor de instandhoudingsdoelen in de Natura 2000-deelgebieden Punthuizen, Beuninger Achterveld en Stroothuizen. Hiermee wordt de grens van 125 ha zoals genoemd in de Wet milieubeheer overschreden en is het voornemen m.e.r.-beoordelingsplichtig. Omdat er voor de ontgrondingen een plan- en project m.e.r.-plicht geldt (zie ook onderstaande paragrafen), wordt er geen aparte m.e.r.-beoordeling opgesteld, maar alleen een gecombineerd plan- / project MER.

1.2.2 Ontgrondingen ten behoeve van slenken en plagwerkzaamheden

(C16: grenswaarde van 25 hectare of meer hectare 'winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem')

Ter plaatse van de landbouwpercelen zijn tijdens de ruilverkaveling Denekamperveld enkele laagtes (slenken) dichtgeschoven met als doel de landbouwstructuur te verbeteren. Met het oog op natuurherstel worden deze laagtes nu teruggebracht en het oorspronkelijk reliëf hersteld. In totaal wordt 75 hectare hersteld, waarvan 19 ha in het Beuninger Achterveld, 10 ha in bestaande natuurpercelen en 46 ha in (voormalige) landbouwpercelen. Het herstellen, waarvoor graafwerkzaamheden nodig zijn, geldt als een ontgroning in het kader van de m.e.r.-procedure.

Daarnaast worden in de drie natuurclusters herstelmaatregelen uitgevoerd door Staatsbosbeheer, waaronder plaggen. Ook plaggen kan worden gezien als een mate van ontgronding. De plagwerkzaamheden vinden plaats in de drie kerngebieden en hebben een omvang van ruim 61 ha.

Op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (onderdeel C, categorie 16.1) geldt een planm.e.r.-plicht voor de vaststelling van een Provinciaal Inpassingsplan dat de winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem mogelijk maakt, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 ha of meer. In het Provinciaal Inpassingsplan wordt een ontgronding (inclusief plaggen) mogelijk gemaakt voor 136 ha. Hiermee wordt de grens van 12,5 ha overschreden.

Naast de planm.e.r.-plicht voor het kaderstellende plan dat de ontgronding mogelijk maakt, geldt er voor de ontgronding zelf ook een project-m.e.r.-plicht, aangezien een ontgrondingsvergunning nodig is voor een oppervlakte van meer dan 25 ha.

1.3 Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau en procedure

De schriftelijke mededeling van de initiatiefnemer (Staatsbosbeheer) aan het bevoegd gezag (de provincie Overijssel) dat zij voornemens is een m.e.r. te doorlopen, vormt de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Vaak gaat deze mededeling vergezeld van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (verder NRD). Deze NRD⁴ geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het MER en de onderzoeksopzet. Door publicatie van deze NRD krijgt een ieder de gelegenheid zienswijzen te geven op de onderzoeksopzet. Gelijktijdig met de ter inzage legging van deze NRD, worden diverse betrokken bestuursorganen en maatschappelijke instanties (zoals LTO Noord, de gemeenten Losser en Dinkelland, waterschap Vechtstromen en natuur- en milieuorganisaties) geïnformeerd en geraadpleegd over de NRD. Uiteindelijk zal de provincie Overijssel in de toelichting op het PIP aangeven hoe aan bovengenoemde participatie vorm en inhoud gegeven is. De NRD zal gelijktijdig met het voorontwerp PIP ter inzage worden gelegd.

⁴ Het opstellen van een NRD is wettelijk niet verplicht. Vaak gebeurt het wel om de start van een m.e.r. goed te markeren en aan te geven welke onderzoeken gedaan worden. Wel verplicht onderdeel van deze m.e.r. (zogenoeten uitgebreide m.e.r.-procedure) is het raadplegen van het bevoegd gezag van de adviseurs en andere bestuursorganen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (MER)

Waar kunt u de Notitie Reikwijdte en Detailniveau inzien?

Op 21 november heeft de provincie Overijssel Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Natura 2000/PAS maatregelen Punthuizen en Stroothuizen vrijgegeven voor inspraak. Gedurende de inspraakperiode van 5 december t/m 15 januari ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau tijdens reguliere openingstijden voor een ieder ter inzage op de volgende locaties:

- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2 te Zwolle
- Gemeentehuis Losser, Raadhuisplein 1 te Losser
- Gemeentehuis Dinkelland, Nicolaasplein 5 te Denekamp

U kunt de NRD ook raadplegen via de website van de provincie Overijssel:
<http://www.overijssel.nl/punthuizenstroothuizen>.

Hoe kunt u uw reactie geven?

U kunt van 5 december t/m 15 januari uw reactie op de NRD snel en gemakkelijk digitaal indienen via natura2000PIP@overijssel.nl, onder vermelding van Punthuizen-Stroothuizen nummer 3878895. U kunt uw reactie ook schriftelijk geven door deze te sturen naar:

Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel

T.a.v. de heer Jan Klompmaker
o.v.v. Punthuizen-Stroothuizen, 3878895
Postbus 10078, 8000 GB Zwolle

Dit onder vermelding van: "Notitie Reikwijdte en Detailniveau Natura 2000/PAS maatregelen Punthuizen en Stroothuizen". Wij verzoeken u om in uw reactie duidelijk aan te geven over welk hoofdstuk, welke paragraaf of welke bijlage uw opmerking gaat. Het is niet nodig uw reactie op meerdere wijzen in te dienen, enkel digitaal of schriftelijk is voldoende.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Alle zienswijzen worden voorzien van een reactie en opgenomen in een Reactienota. Daarin staat hoe de zienswijzen worden meegenomen in het uit te werken MER. U krijgt daarna uiteraard nog de gelegenheid om op het MER te reageren.

Voor vragen over de procedure of het indienen van een mondelinge reactie kunt u contact opnemen met de heer Jan Klompmaker, j.klompmaker@overijssel.nl, 038 499 80 76.

1.4 Milieueffectrapportage

Na het vaststellen van de NRD en de Reactienota stelt Staatsbosbeheer, als initiatiefnemer een MER op. Bij het opstellen van het MER worden alle ervaring, kennis en informatie opgedaan tijdens het gebiedsproces van de planuitwerking Punthuizen-Stroothuizen betrokken. Verder zullen de projectgroep, kennisteam en bestuurlijk overleg betrokken zijn bij dit proces.

De m.e.r.-procedure wordt gekoppeld aan de besluitvormingsprocedure van het Provinciaal Inpassingsplan en de ontgrondingenvergunning. Dit gebeurt gecoördineerd. Dit betekent dat de verschillende procedures die nodig zijn, gezamenlijk worden doorlopen. Indien blijkt dat de ontgrondingenvergunning in meerdere fases wordt aangevraagd, zal het MER steeds onderdeel zijn van de procedure. In het MER wordt ook onderzocht of en zo ja welke alternatieven er zijn (voor de ontgrondingsmaatregelen en functiewijzigingen) om de beoogde doelstellingen van het project te realiseren. Mogelijke alternatieven worden in het MER systematisch, transparant en objectief in beeld gebracht.

De Commissie voor de milieueffectprocedure (verder Ciem.e.r.) is wettelijk verplicht advies uit te brengen over het MER. Dat zal gebeuren ten tijde van de ter visie legging van het Ontwerp PIP en de Ontwerp-ontgrondingenvergunning, naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de probleem- en doelstelling en geeft een korte beschrijving van het gebied waarbinnen de ingrepen gaan plaatsvinden. De referentiesituatie en te beschouwen alternatieven voor de Natura 2000/PAS maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de reikwijdte en het detailniveau van de effectbeschrijving. Hoofdstuk 5 beschrijft hoe de m.e.r.-procedure voor dit project eruit ziet.

2 Gebiedsbeschrijving en voornemen

2.1 Begrenzing plan- en studiegebied

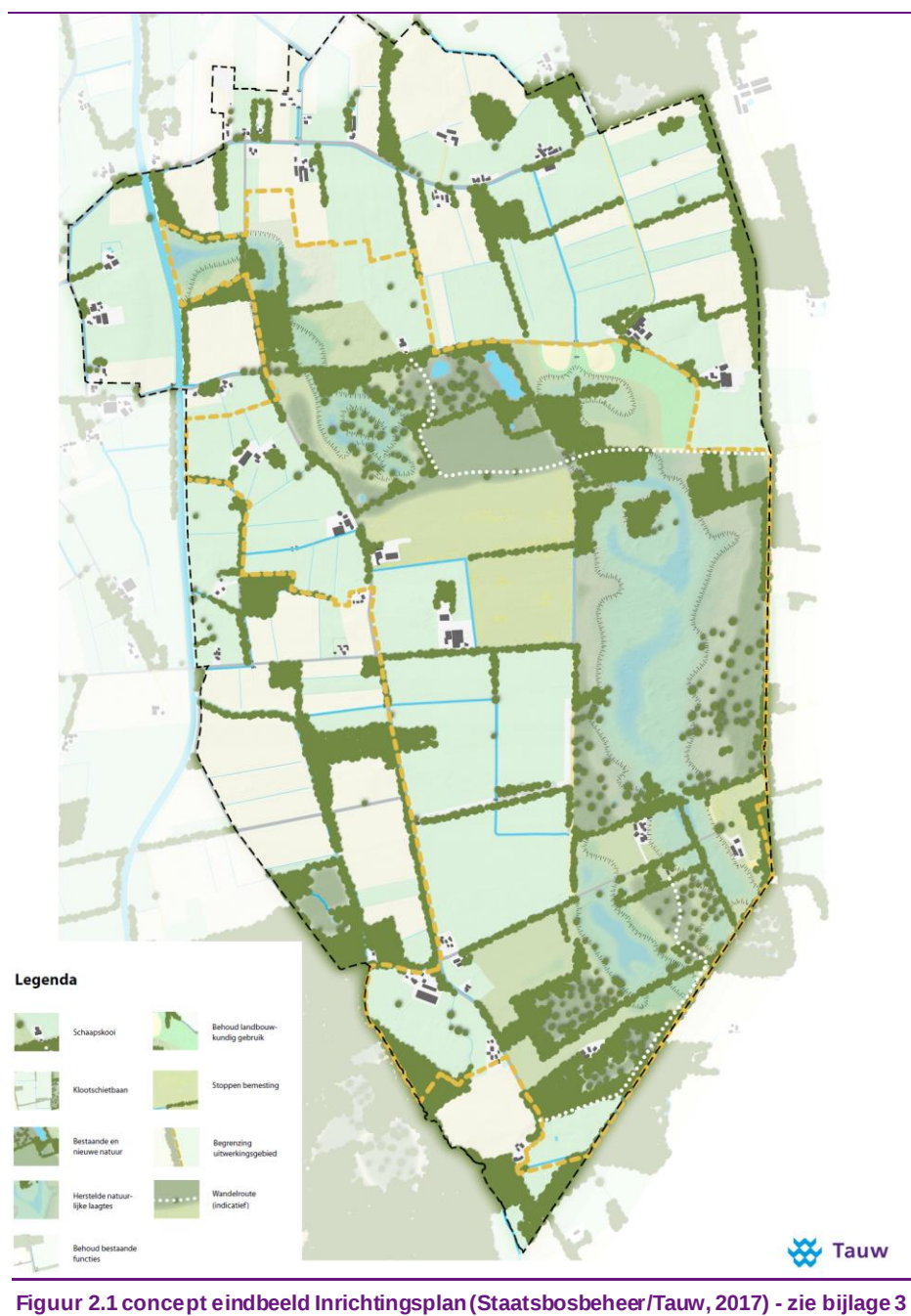
Plangebied: Het plangebied voor dit MER is in figuur 2.1 (eindbeeld Inrichtingsplan) weergegeven met een oranje stippellijn. Het plangebied betreft het zogenaamde uitwerkingsgebied waarbinnen de inrichtingsmaatregelen voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied nodig zijn. Het plangebied voor het MER is daarmee ruimer dan het plangebied voor het Provinciaal Inpassingsplan (PIP). Dit komt omdat in het PIP alleen die percelen zijn opgenomen waar een functieverandering of aanpassing van de regels plaatsvindt en voor het MER alle gronden relevant zijn waar maatregelen (als onderdeel van de MER-plichtige activiteit) nodig zijn (maar waar de functie of bestemmingsregeling niet altijd verandert).

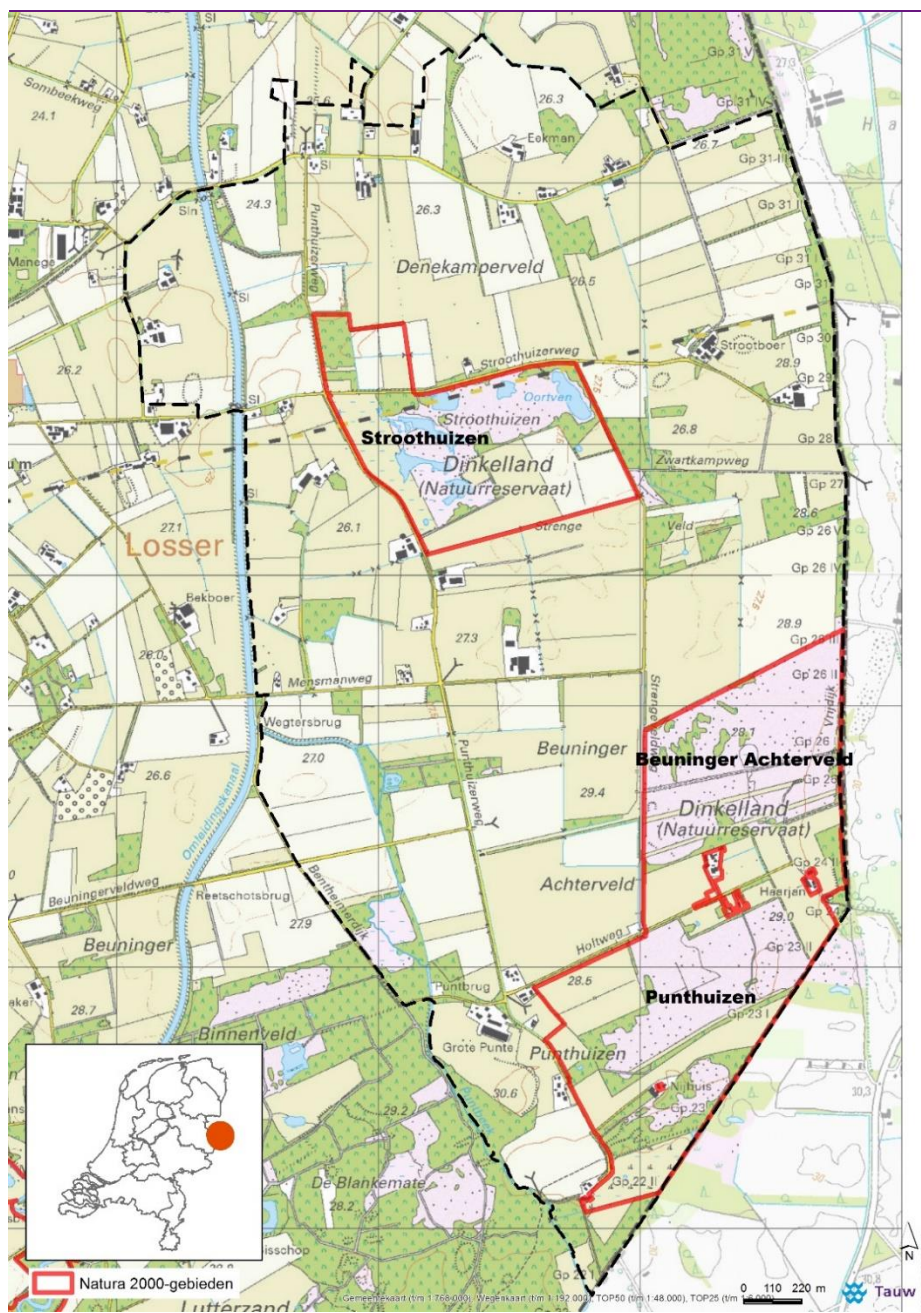
Studiegebied: Naast het uitwerkingsgebied is er ook het grotere studiegebied. Het studiegebied is het gebied waar effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit kunnen optreden. Het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Voor de planuitwerking Punthuizen-Stroothuizen wordt het studiegebied vooral bepaald door de hydrologische effecten van de maatregelen (vernatting). Dit effectgebied is met de zwarte stippellijn weergegeven in figuur 2.1.

2.2 Kenmerken plangebied in de huidige situatie

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit zowel landbouwgebied als natuurgebied. De landbouwpercelen bestaan uit veldkavels en meerdere bedrijven met huiskavel in het gebied. Het land is in gebruik als grasland en voor wisselteelt. Centraal in het plangebied ligt een klootschietbaan. Daarnaast liggen er meerdere bospercelen binnen het plangebied en maken de drie Natura 2000-clusters: Punthuizen, Beuninger Achterveld en Stroothuizen onderdeel uit van het plangebied.

De natuurgebieden Punthuizen, Stroothuizen en Beuninger Achterveld zijn onderdeel van het Natura 2000-gebied Dinkelland en zijn restanten van het Denekamperveld wat vroeger een omvangrijk heidelandschap was in Oost-Twente. *Punthuizen* bestaat voor een belangrijk deel uit heide en laagtes met goed ontwikkelde schraalland- en venvegetaties. Het gebied is circa 30 hectare groot en delen zijn in het verleden kort ontgonnen geweest. Het *Beuninger Achterveld* (45 hectare) is een herkenbaar restant van het vroegere heidelandschap, met daarin nog zichtbaar de restanten van de oer-loop van de Dinkel. Door ontwatering is het gebied sterk verdroogd. *Stroothuizen* is ruim 25 hectare groot en bestaat uit droge en natte heide en een aantal natte slenken met vennen en schraalland. Sinds de ruilverkaveling zijn de waterpeilen in de omgeving en ook in het gebied gedaald en zijn de natuurwaarden achteruit gegaan. Al vanaf 1988 worden hier antiverdrogingsmaatregelen uitgevoerd.

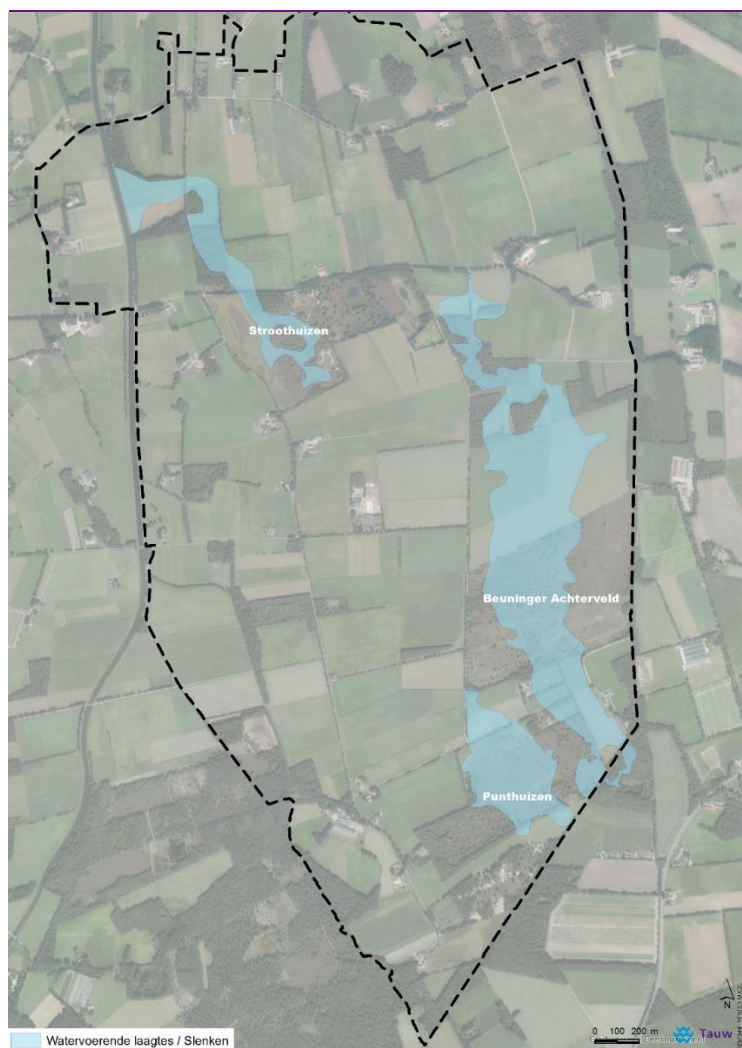
Figuur 2.2 Ligging van de drie natuurgebiedsdelen Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen van het Natura 2000-gebied Dinkelland

2.3 Het voornemen

Ten behoeve van de realisatie van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Dinkelland, deelgebied Punthuizen-Stroothuizen zijn in een inrichtingsplan maatregelen uitgewerkt. Het uitgangspunt voor het inrichtingsplan vormt de PAS-Gebiedsanalyse Dinkelland (provincie Overijssel, 2016). De maatregelen hebben als doel een duurzame instandhouding te realiseren voor de habitattypen Droge heiden, Vochtige heiden, Blauwgrasland, Pioniervegetaties met snavelbiezen en Zwak gebufferde vennen. Hieronder worden de voorgenomen activiteiten om te komen tot deze duurzame instandhouding beschreven.

Herstel van slenken

De drie kerngebieden Punthuizen, Stroothuizen en Beuningen Achterveld hebben van oorsprong ieder een overstromingslaagte met een natuurlijk verloop (slenken). Voornamelijk in de winter en het voorjaar komt in de laagtes water te staan dat over het maaiveld wordt afgevoerd. Voor duurzaam hydrologisch herstel is het van belang de slenken te herstellen (zie figuur 2.4). In de winter en het voorjaar zal daardoor vaker water op het maaiveld staan en via het maaiveld worden afgevoerd (afstroming van zuid naar noord). Deze oppervlakkige afstroming door de slenken heeft een positief vernattingseffect in de bestaande natuurgebieden.

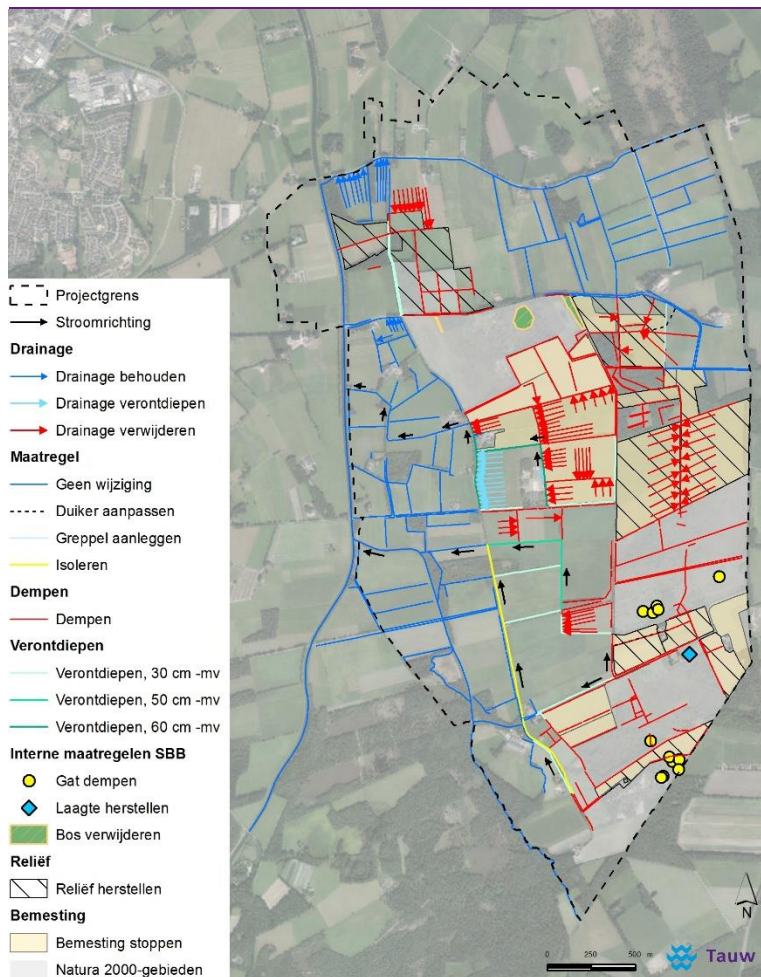

Figuur 2.3 Slenkenstructuur (Staatsbosbeheer/Tauw, 2017)

Dempen en verondiepen van watergangen en stoppen van bemesting

Als gevolg van verdroging, vermesting en verzuring neemt de kwaliteit en omvang van de meest kritische habitattypen af. Het dempen en verondiepen van bestaande watergangen en het stoppen van bemesting (zie figuur 2.5) leidt tot hydrologisch herstel, bestaande uit:

- Verhoging grondwaterstanden in winter-, voorjaar- en zomerperiode
- Verlenging van de inundatieduur in vennen en laagtes
- Vergroting van de invloed van kwel (basenrijk grondwater)
- Verbetering van opbolling van grondwater in de dekzandruggen
- Verbetering van de grondwaterkwaliteit

Figuur 2.4 Maatregelenkaart Punthuizen-Stroothuizen
(Staatsbosbeheer/Tauw, 2017) - zie bijlage 4

Plaggen en verwijderen van opslag

Daarnaast zijn er in de bestaande natuurgebieden beheermaatregelen nodig, zoals plaggen, verwijderen van houtopslag en aanvullend maaibeheer. Deze maatregelen zijn nodig voor de instandhouding van de habitattypen Zwakgebufferde vennen, Vochtige heiden, Droge heiden, Pioniervegetaties met snavelbiezen en Blauwgrasland.

3 Referentiesituatie, planalternatief en varianten

3.1 Referentiesituatie

Om de wijzigingen in milieueffecten als gevolg van de Natura 2000/PAS-maatregelen in beeld te brengen, worden het planalternatief en de varianten voor de maatregelen vergeleken met de referentiesituatie. De referentiesituatie betreft de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling. Autonome ontwikkelingen zijn die ontwikkelingen (overheidsplannen en andere gebiedsactiviteiten) waarover al een formeel besluit is genomen en welke binnen afzienbare tijd tot uitvoering kunnen worden gebracht.

Relevante autonome ontwikkelingen in het plan- en studiegebied zijn:

- Uitbreiding van veehouderij in en om het plangebied
- Project IJskoud: het aanleggen van gasleidingen en vergistingsinstallaties ten behoeve van mestvergistings (staat in verbinding met acht veehouderijen)

Deze autonome ontwikkelingen hebben mogelijk invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied en de bijbehorende Natura 2000/PAS-maatregelen. In het MER zal dit nader worden beschreven, waarbij gezien de aard en de omvang van de ontwikkelingen de referentiesituatie nagenoeg gelijk is aan de huidige situatie.

3.2 Totstandkoming planalternatief

De maatregelen die in het Inrichtingsplan zijn beschreven en in het PIP planologisch mogelijk worden gemaakt, worden in dit MER beoordeeld. De maatregelen dienen de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Dinkelland en zijn op hoofdlijnen vastgelegd in het Natura 2000-beheerplan, waar de PAS-Gebiedsanalyse voor Dinkelland integraal onderdeel van is.

De maatregelen zijn afgelopen anderhalf jaar verder uitgewerkt in een intensief gebieds- en onderzoeksproces met de betrokken partners uit 'Samen werkt beter' en de bewoners en ondernemers uit het gebied. Staatsbosbeheer is bestuurlijk trekker van deze ontwikkelopgave en bijbehorend gebiedsproces.

Planalternatief

De voorgenomen maatregelen, zoals beschreven in paragraaf 2.3 zijn vastgelegd in het Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen. Deze maatregelen set vormt het planalternatief voor de m.e.r. In het MER wordt dit planalternatief zodoende beoordeeld op de in paragraaf 4.2 beschreven milieuthema's. Voor de effectbeschrijving wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare onderzoeken die in het kader van het Inrichtingsplan zijn uitgevoerd. Daarnaast wordt nog aanvullend onderzoek uitgevoerd om de maatregelen verder te detailleren en concretiseren, zoals bijvoorbeeld de exacte ligging en reliëf van de te herstellen slenk.

Tabel 3.1 Milieuthema's en criteria effectbeoordeling

Onderzoek	Doel
Bureauonderzoek Archeologie	Specificeren van archeologische verwachting in plangebied
Bomeneffectanalyse	Om het effect van de hydrologische maatregelen op waardevolle bomen en groenstructuren te bepalen
Bureauonderzoek Niet Gesprongen Explosieven	Relevant gezien de bomkraters als gevolg van dumpingen van explosieven tijdens de Tweede Wereldoorlog
Bodemkw aliteitsonderzoek	Ten behoeve van het bepalen van de beheerstrategie
Bodemprofielenonderzoek	Om het exacte ontwerp van de te herstellen slenken uit te kunnen werken

Optimalisatie planalternatief (varianten)

Wanneer negatieve effecten optreden worden in het MER optimalisatievoorstellen gedaan. Deze optimalisatievoorstellen kunnen zowel betrekking hebben op de uitvoering in de aanlegfase als op het eindbeeld. Optimalisatievoorstellen voor de aanlegfase hebben betrekking op de werkzaamheden in het gebied ten behoeve van de realisatie van de plannen, bijvoorbeeld het verminderen van tijdelijke hinder voor omwonenden en het uitvoeren van werkzaamheden buiten het broedseizoen ten behoeve van de fauna in het gebied.

Voor optimalisatie van het eindbeeld wordt, binnen de kaders van het Natura 2000-beheerplan en de PAS-Gebiedsanalyse, gezocht naar optimalisatie middels inrichtingsvoorstellen. Deze voorstellen vormen varianten, aanvullend op het planalternatief, waarvan de effecten eveneens in beeld worden gebracht. De milieueffecten van het planalternatief en eventuele varianten vormen de uiteindelijke milieu-informatie voor het ontwerp-PIP.

4 Reikwijdte en detailniveau

4.1 Relevante (beleids)kaders

Op Europees-, rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau zijn er diverse (beleids)kaders die relevant zijn voor de Natura 2000/PAS-maatregelen en het gebied waarin de werkzaamheden plaats gaan vinden. Dit gaat onder meer om Natura 2000 programma, de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Programma Aanpak Stikstof (PAS), de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), de Wet natuurbescherming, de Ontwikkelopgave Natura 2000, de provinciale Omgevingsvisie en Verordening, gemeentelijke bestemmingsplannen en het waterbeheerplan en de legger van het waterschap. De beleidskaders en hun relevantie voor dit project wordt in het MER nader uiteengezet.

4.2 Aanpak effectbeoordeling en reikwijdte en detailniveau

Het doel van het MER is om de relevante milieueffecten van de verschillende alternatieven en/of varianten voor de beoogde ingrepen op een objectieve manier inzichtelijk te maken. In deze paragraaf wordt ingegaan op de te onderzoeken milieuthema's en het detailniveau van het onderzoek. De beoordelingscriteria die worden gebruikt, zijn afgeleid uit de kader- en randvoorwaarde stellende uitspraken uit relevant milieubeleid en -regelgeving.

In het milieueffectrapport voor het Programma Aanpak Stikstof zelf en bijbehorende Passende beoordeling, zijn al heel veel PAS-maatregelen beschouwd en op effecten gezet. Het PAS en bijbehorend MER/Passende beoordeling hebben inmiddels de benodigde procedures doorlopen en zijn vastgesteld (het PAS is per 1 juli 2015 in werking getreden). Die effectbeschouwing zullen we gedurende deze m.e.r. niet opnieuw doen. We maken gebruik van de bestaande milieu informatie. In het op te stellen MER zullen de conclusies van de (relevante) effectbeschouwingen worden overgenomen. Daarnaast bevat dit MER effectbeschouwingen van activiteiten en ingrepen die specifiek voor dit gelden, en geen onderdeel waren van het genoemde MER voor het PAS.

Tabel 4.1 geeft voor de verschillende relevante milieuthema's aan, wat de belangrijke aandachtspunten voor de effectbeschrijving in het MER voor de Natura 2000/PAS-maatregelen zijn. Hierbij wordt ook aandacht gegeven aan de tijdelijke effecten als gevolg van de aanlegfase.

Voor de vergelijking van de alternatieven worden de effecten met plussen en minnen op een driepuntsschaal beoordeeld (+, 0 en -) ten opzichte van de referentiesituatie, zie ook tabel 4.2.

Tabel 4.1 Milieuthema's en criteria effectbeoordeling

Milieuthema	Beoordelingscriteria	Kwantitatief / kwalitatief
Bodem en water	- Effecten op de bodemkwaliteit - Beïnvloeding hydrologisch functioneren (waterafvoer) - Effecten op bebouwing - Effect op robuustheid watersysteem (i.r.t. klimaatverandering)	Kwalitatief / kwantitatief
Natuur	- Effecten op beschermde soorten Wet natuurbescherming - Effecten op Natuur Netwerk Nederland - Effecten op Natura 2000-gebied	Kwalitatief / kwantitatief
Landbouw	- Beïnvloeding beschikbaarheid landbouw gronden dan wel huidige landbouw structuur - Effecten op landbouwkundig gebruik/kwaliteit van gronden	Kwalitatief / kwantitatief
Landschap en recreatie	- Beïnvloeding gebiedskarakteristiek (landschappelijke lijnen, gebieden en elementen) - Beïnvloeding recreatieve gebruiksmogelijkheden - Beïnvloeding ruimtelijke kwaliteit	Kwalitatief
Cultuurhistorie en archeologie	- Effect op aanwezige cultuurhistorische waarden in het plan- en studiegebied (historische bouwkunde en -geografie) - Effect op aanwezige archeologische waarden in het plan- en studiegebied (verwachtingswaarde en bekende waarden)	Kwalitatief
Woon- werk- en leefmilieu	- Effect op bereikbaarheid woningen en bedrijven - Effect op verkeer (veiligheid en verkeersafwikkeling) - Effect op luchtkwaliteit - Effect op externe veiligheid - Tijdelijke hinder (geluid, trillingen) tijdens realisatiefase	Kwantitatief / kwalitatief

Tabel 4.2 Beoordelingsschaal

score	betekenis
+	Positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
0	Geen effect ten opzichte van de referentiesituatie
-	Negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie

5 De m.e.r. procedure

5.1 Partijen betrokken bij de m.e.r. procedure

In deze paragraaf worden de partijen benoemd die bij de m.e.r.-procedure zijn en/of worden betrokken.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De eindverantwoordelijkheid voor de realisatie van de Natura 2000/PAS-maatregelen ligt bij de provincie Overijssel. Vanuit deze verantwoordelijkheid, en vanuit 'Samen werkt beter', heeft de provincie Overijssel Staatsbosbeheer bereid gevonden bestuurlijk trekker te zijn voor de uitvoering van de maatregelen in het gebied Punthuizen-Stroothuizen. Staatsbosbeheer is hiermee initiatiefnemer voor het Provinciaal Inpassingsplan voor de Natura 2000 / PAS-maatregelen en het daaraan gekoppelde MER. Staatsbosbeheer vraagt Provinciale Staten van de provincie Overijssel (het bevoegd gezag) om mede op basis van het op te stellen milieueffectrapport een besluit te nemen over het Provinciaal Inpassingsplan Punthuizen-Stroothuizen.

Overige betrokken partijen (worden in het kader van de raadpleging benaderd)

- Waterschap Vechtstromen
- LTO Noord
- Gemeente Losser
- Gemeente Dinkelland
- Belanghebbenden (private partijen, bedrijven en maatschappelijke organisaties)

Commissie voor de milieueffectrapportage

De onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. toetst het op te stellen MER op juistheid en volledigheid en brengt daarover advies uit aan de initiatiefnemer. Tijdens deze toetsing worden de relevante aandachtspunten vertaald in duidelijke aanbevelingen voor het besluitvormingstraject na het MER.

Zienswijzen door een ieder

Een ieder (bijvoorbeeld bewoners en organisaties) kan twee keer een zienswijze indienen tijdens deze m.e.r.-procedure. De eerste keer is tijdens de ter inzage ligging van deze NRD. De tweede keer betreft de ter inzage ligging van het definitieve MER in combinatie met het uiteindelijk beoogde besluit (het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan en de ontgrondingenvergunning).

5.2 Procedure stappen

Voorfase

In de voorliggende Notitie reikwijdte en Detailniveau (NRD) wordt aangegeven op welke thema's het onderzoek in het MER zich zal richten: en daarmee wat de reikwijdte van het onderzoek is. De publicatie is onder andere bedoeld om derden (burgers en belangenorganisaties) en wettelijke adviseurs te informeren over de start van de m.e.r.-procedure voor het Provinciaal Inpassingsplan Punthuizen-Stroothuizen. Na publicatie van deze NRD bestaat de mogelijkheid tot inspraak, zoals die door het bevoegd gezag, de provincie Overijssel wordt georganiseerd. Een ieder heeft vervolgens gedurende zes weken, de gelegenheid om zienswijzen in te dienen. Deze reactietermijn is gelijk aan de reactietermijn voor het Voorontwerp PIP, waarmee deze NRD tegelijkertijd ter inzage wordt gelegd.

MER

Het MER wordt opgesteld aan de hand van de onderzoeksopgave zoals beschreven in deze NRD en het advies van het bevoegd gezag over reikwijdte en detailniveau. De provincie Overijssel formuleert mede op basis van het MER een keuze uit de bestudeerde varianten van het planalternatief. Dit planalternatief wordt in het ontwerp-PIP Punthuizen en Stroothuizen uitgewerkt tot een beschrijving van de maatregelen en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd. Het ontwerp-PIP Punthuizen en Stroothuizen en Ontwerp-ontgrondingenvergunning worden parallel aan het MER opgesteld.

Zienswijzen

Wanneer het MER inhoudelijk is afgerond wordt deze samen met het ontwerp-PIP en de ontwerp-ontgrondingenvergunning ter inzage gelegd. Een ieder kan vervolgens zienswijzen indienen op het MER. Als zienswijzen daar aanleiding toe geven, zal doorvertaling plaatsvinden in het MER. De Commissie voor de m.e.r. brengt binnen de termijn van ter visielegging haar verplichte toetsingsadvies uit over het MER.

Definitieve besluiten

Na zienswijzen en advisering over het MER, ontwerp-PIP en ontwerp ontgrondingenvergunning voor Punthuizen en Stroothuizen wordt het definitieve PIP en de definitieve ontgrondingenvergunning opgesteld. Het PIP wordt bij Provinciale Staten ter goedkeuring voorgelegd volgens artikel 3.5 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). De ontgrondingenvergunning wordt ter verlening voorgelegd aan de eenheid PDV van de provincie Overijssel. Het definitieve PIP, de ontgrondingenvergunning en het MER voor Punthuizen en Stroothuizen worden ter inzage gelegd voor het indienen van beroep.

Na vaststelling van het PIP wordt het definitief ontwerp voor de Natura 2000/PAS-maatregelen opgesteld. De uitvoering kan gestart worden zodra alle benodigde vergunningen voor de realisatie verleend zijn door het bevoegd gezag. Daarnaast dienen de benodigde grondverwervingsprocedures doorlopen moeten zijn. In bijlage 2 is de m.e.r.-procedure weergegeven, inclusief alle termijnen en verantwoordelijke partijen.

5.3 Inhoudelijke vereisten

Een MER moet aan een aantal eisen voldoen. Deze eisen zijn wettelijk bepaald (Wet milieubeheer):

- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de wijze van uitvoering, met de (reële) alternatieven daarvoor, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven
- Een aanduiding van het te nemen besluit of de besluiten waarvoor het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en alternatieven
- Een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben
- Een beschrijving van de gevolgen van voorgenomen activiteit en alternatieven voor het milieu, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven
- Een vergelijking van de alternatieven op basis van de bepaalde milieueffecten
- Een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige milieueffecten van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen
- Een overzicht van de leemten in kennis, ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens
- Een publieksvriendelijke samenvatting

Bijlage

1

Literatuur en bronnen

Staatsbosbeheer/Tauw, 2017; Concept Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen

Provincie Overijssel, 2016; PAS-Gebiedsanalyse Dinkelland

Provincie Overijssel, 2016; Beheerplan Natura 2000-gebied Dinkelland

Provincie Overijssel, 2017; Voorontwerp Provinciaal Inpassingsplan Punthuizen-Stroothuizen

Ministerie van VROM, 1994; Besluit milieueffectrapportage

2

Bijlage

M.e.r.-procedure

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Mededeling van het project

Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is dan deelt de initiatiefnemer schriftelijk aan het bevoegd gezag mede dat hij een activiteit wil ondernemen waarvoor de uitgebreide m.e.r.-plicht geldt.

Openbare kennisgeving

Het bevoegde gezag geeft er kennis van dat het een besluit aan het voorbereiden is, waarvoor de uitgebreide besluit-m.e.r. procedure geldt.

Raadpleging en inspraak over reikwijdte en detailniveau

Een ieder kan zienswijzen over het voornemen indienen conform de Awb.

Het bevoegd gezag raadpleegt de betrokken overheidsorganen over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Raadplegen van de Commissie m.e.r. is facultatief.

vormvrij

Advies Reikwijdte en detailniveau

Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is, geeft het bevoegd gezag advies over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER. Dit moet binnen zes weken nadat de mededeling is ontvangen

Milieueffectrapportage (MER)

De initiatiefnemer stelt een MER op.

Kennisgeving en ter inzagelegging MER en ontwerpplan of aanvraag / (voor-)ontwerpbesluit
Het bevoegd gezag geeft kennis van het MER en ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit en legt beide ter inzage

Inspraak

Een ieder kan zienswijzen indienen op het MER en het ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit conform de Awb.

6 weken

Advisering door de Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. brengt advies uit over het MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Vaststelling van het plan of besluit en bekendmaking

Het bevoegde gezag stelt het plan vast of neemt een definitief besluit. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Het plan of besluit wordt bekendgemaakt.

Evaluatie

Evaluatie van de werkelijke optredende milieueffecten.

Bijlage

3

Eindbeeld Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen

Schaapskooi

Klootschietbaan

Bestaende en
nieuwe natuur

Herstelde natuur-
lijke laagtes

Behoud bestaande
functies

Behoud landbouw-
kundig gebruik

Stoppen bemesting

Begrenzing
uitwerkingsgebied

Wandelroute
(indicatief)

Bijlage

4

Maatregelenkaart Inrichtingsplan Punthuizen-Stroothuizen

